

Sermo

pacem importabilem: consequenter memo-
ria fontis in deficienti eternaliter inherente.
Primū filio. scdm spū sancto. tertiu patri
pprie assignamus. et hec de redemptionis fru-
ctu. **F** De dei vero exinanitione tria pre-
cipua vobis intuēda cōmendo. Nō em sim-
plex aut modica illa exinanitio fuit: sed se-
menipm exinaniuit vsqz ad carnē. ad mortē
ad crucem. similiter exinaniuit se in rebz. in
corpore et in ania. In rebz qz ex omnibus re-
bus celi et terre nō habuit vbi caput suū re-
clinaret: ipso dicēte math. viij. **V**ulpes foue-
as hnt et volucres celi nidos. filius autē ho-
minis nō habet vbi caput suū reclinet. In
corpore se exinaniuit. de q̄ Esa. i. **A** planta pe-
dis vsqz ad verticē nō est in eo sanitas. Si-
militer in ania se exinaniuit: ex anima patri
offerens voluntatē dicens mar. xij. deo pa-
tri in agonia. **A**bbā pater. omnia tibi possibi-
lia sunt: transfer a me calicē istum. **V**erū ta-
men nō sicut ego volo: sed qd tu vis. Et no-
randū qz has tres exinanitiōes de nostro po-
suimus nō de verbis bern. **S**ed dicit aliq̄s
Non potuit deus reparare op̄ suū absqz tan-
ta difficultate. **V**aluit sed maluit cuz iniu-
ria sui ne pessimū atqz odiosissimū viciū in-
gratitudinis occasione vsqz repietur in ho-
mine. **N**ō em dicebat homo creat̄ et ingra-
tus. **G**ratias quidē creat̄ sum: sed nullo au-
toris grauiamine vel labore. quid magnum
est: cū q̄libet magna i vbi facilitate donate-
rit. **N**am de me sicut de ceteris dixit et facta
sunt. **S**ic bñficiū creatiōis attenuās hu-
mana impietas magnitudis materiā in d̄ su-
mebat. vñ amoris causam habere debuerat
sed obstructū est os loquentiū in q̄. luce em
clarius patet q̄ntū pro te o hō dispendium
sui fecerit. **S**ex dieb condidit omnia et te-
ter omnia. **A**t vero p. xxx. annos opatus est
salutē in medio terre. **T**ertiu vngentum est
qd̄ ambobus antecellit: et hoc appellauerim
pietatis: eo qz fiat de necessitatibz pauperū
de anrietantibz oppressoz. de prurbationibz
tristiū. de culpis delinquentiū: et postremo
de omnibz quozūlibet miseroz etūnis: etia
si fuerint inimici. **D**espiciabiles vident̄ spe-
cies iste: sed est sup omnia aromata vngen-
tū qd̄ ex eis conficit. **I**git̄ multe miserie col-

lecte atqz oculo pietatis inspecte: ipse sūt spe-
cies ex quibz vngenta optima pficiunt. **F**el-
lix mens que taliū collectiōe aromanz sese
ditare et impinguare curauit: infundens ea
oleo misericordie et ardore decoquēs carita-
tis. **V**erū qz f̄monē istū de vngentis in lon-
gum ptraximus de primo et scdo vngento.
ideo de hoc tertio hec pauca sufficiat ne pluri-
tas q̄ mē est tedij deu orione extigat: sed bis
vngentis delibui curram? in odore vngen-
torum istoz viam mandatorū dei.

LVI. De sancto Iacobo.

Iste vocatum
est nomē eius iacob. **G**en. xxvij
Dicit **G**re. **M**ens nra mutabi-
litas sue pondere ad aliqd semp impellit
aliter q̄ ē nisi i statu suo arda discipline cu-
stodia teneat semper in deteriora dilabit. q̄
em stans deseruit statū quē hēc potuit ami-
sit. **G** **V**erba q̄ posita sancto iacobo
puenienter p̄nt applicari: qui cū interpreta-
tur lucrator siue supplantator: eo qz ad iā di-
ctam nostre mēris mutabilitatē reparandā
et in deo stabilendā forniciter lucrabat: quibz
tandē omnia q̄ mentē suā infirmabat penit̄
supplantauit. i. supplantans sculcauit: stas
in pleno dominio eoz omniū quibz in p̄ia
creatione visus est dñari **G**en. i. **E**rescite et
multi. et replete terrā et subijcite eā: et domi-
nati mini piscabz maris et volatilibz celi et uni-
uersis animantibz q̄ mouent̄ super terram
q̄ sicut statim homini obediunt omnia obedi-
uissent et fuiuissent. ita cadenti et inobediēt
omnes creature sunt rebelles. sicut dicit **E**-
cle. **C**reatura tua tibi factori desuiens excan-
descit in tormentū aduersus impios. **I**uste
ergo gloriofus iste princeps dicitur est iaco-
bus. qz lucrando et pugnando verum iacob
patriarcham videlicet vialiter imitabatur
vt quē in virtute vite sequere etia in simili-
tudine nominis imitaretur. **Q**uomō autē
ipsum fuerit imitatus. sciendum qz antiquū
iacob quattuor locis et vicibus lucrado pu-
gnabat: et pugnando supplantauit scilicet in
vtero matris cum **E**lau fratre suo. secundo
in domo patris iterum cum **E**lau. tertio
cum laban cognato. quarto cum angelo.

Primo dico antiquus iacob luctabatur cū
 esau fratre suo in utero matris. Sicut dicitur
 gen. xv. Dedit dñs pceptum Rebecce qui
 collidebatur in utero eius parvuli et iacob
 egrediens de utero plantam tenuit fratris.
Secundo luctabatur cū esau fratre suo in domo
 patris supplantans eū et tollens e⁹ primogenita
 et nihilominus surripies eius benedictionē
 Nam de primo genito dicitur supra. Coerat
 iacob pulmentum ad quē euz venisset esau
 lassus de agro ait. Da mihi de coctione hac
 ruffa. cui dixit iacob. Uende mihi primoge-
 nita tua. ille respondit. En morior quid mihi p-
 ceat primogenita. dicit iacob. Jura g mi-
 hi. Juravit et vendidit primogenita. et sic
 accepto lentis edulio p̄medit et bibit et abiit
 parvipedens q̄ primogenita vendidisset. d̄
 benedictionis aut surreptione dicitur Gen
 xxvij. Dixit ysaac ad filiū suū esau. Uelit
 germanus tuus fraudulenter et accepit be-
 nedictionē tuā. at ille subiunxit verbū p̄posi-
 tū. Iuste vocatū est nomē eius iacob supplā-
 tavit enī me enī altera vice primogenita mea
 ante tulit. et nūc secundo surripuit benedi-
 ctionē meā. Tercio supplantavit laban fugi-
 endo. sic enī scriptū est Gen. xxxi. Surrexit
 iacob et inpositis liberis ac coniugib⁹ suis
 super camelos abiit. tulitq; omnium substā-
 tiam eius greges et quicquid in mesopora-
 mia acquisierat pergens ad ysaac patrem su-
 um. Quarto luctabatur cū angelo Genes.
 xxxij. ubi dicitur. tulit iacob uxores suas du-
 as et totidem familias cū .xi. filijs et trāsivit
 vadum iaboch. transducisq; oib⁹ q̄ ad se
 pertinebant remansit solus. et ecce vir lu-
 ctabatur cū eo usq; mane. qui cū videret q̄
 eū superare nō posset tetigit neruū femoris
 eius et statim emarcuit. dixitq; ad eum. Di-
 mitte me auroza enī iam ascendit. Respon-
 dit. non dimittam te nisi benedixeris mihi.
 At ergo. qd̄ nomen est tibi. Respondit iacob
 At ille inquit neq; ultra vocaberis iacob
 sed israel. qm̄ si contra deū fortis fuisti quā-
 tomagis cōtra homines p̄ualebis. et sequi-
 tur et benedixit ei in eodem loco. **C**
Sicut igitur vetus iacob his quattuor mo-
 dis supplantando vicit. sic novus noster ia-
 cob totidem modis luctando tam cū actio-

nibus qm̄ cū passionibus viriliter vicit. Il-
 las enī actiones strenuissime perficiendo.
Istas autē passionēs virtuosissime sufferē-
 do. **P**rimo enī luctabatur in utero vincens
 interiores affectiones. **S**ecundo in domo. i.
 in corpore superans carnales delectationes
Tercio supplantavit laban qd̄ interpretatur
 candidus signans m̄dm suppedicans mun-
 danas occupationes. **Q**uarto vicit angelm̄
 id est deum cogens eū addendam sibi bene-
 dictionem. q̄ aut noster iacob in utero vice-
 rit patet ex hoc q̄ cum xp̄s sibi et iohanni dix-
 erit. **P**otestis bibere calicē quē ego bibitu-
 rus sum. dixerunt. possumus dantes victaz
 voluntatem ad amaritudinem passionis. q̄
 etiam corpus vicerit p̄ ex hoc q̄ dedit illud
 in passionem. q̄ enī m̄dm vicerit in hoc co-
 gnoscitur qd̄ ip̄e dicit in sua canonica. **O**m-
 ne qd̄ natū est ex deo vincit m̄dm. et hec est
 victoria que vincit mundum fides nostra.
 q̄ etiam vicerit deum accipiendo ab eo bñ-
 dictionem. patet luce. xx. iij. ubi dicit. **E**duxit e-
 os foras in bethaniam et elevatis manibus
 suis benedixit eis. et factū est dum benedice-
 ret eis recessit ab eis et ferebatur in celū. **I**u-
 ste ergo vocatū est nomē huius principis
 iacobus quia totidem modis et vicib⁹ exi-
 rit supplantator. et ideo meruit taz ip̄e q̄ alij
 apli in pristinū statū prime creationis a do-
 mino collocari. stans erectus tam in natura
 lib⁹ q̄ in gratuitis coram deo et bñs dñi iū su-
 per ceteras creaturas. unde math. x. Dedit
 eis. s. discipulis potestatem spiritū immūdo-
 rum et curare omnē languorē. nūc tandem a-
 liquando ad nostram edificationē materiā
 inflectamus in totidez locis et luctaminib⁹
 nos viriliter exercentes. ut si gloriosi huius
 principis gloriam cupimus possidere ip̄m
 et non pigeat imitari. **P**rimo discentes lu-
 ctam actionū. **S**ecundo passionū. **P**rimo
 ergo luctemur cū actionib⁹ nostris in utero
 vincentes interiora n̄ra et ipsa in statum de-
 bitū ordinantes. qd̄ trib⁹ modis fieri oportet.
Primo enim luctari oportet ad inte-
 riorum nostrorū purgationē. **S**ecundo ad
 purgatorum p̄cordationē. **T**ercio ad con-
 cordatorum elevationem que tria multo su-
 dore et multo indigent labore anteq̄ ad sta-

Sermo

tum pristinum hoc est ad statum creatiois refo-
ment. Illa enim tria homo primo creatus habu-
it sed postquam peccauit sunt omnia deformata. Pri-
mo ergo luctemur purgantes interiora nostra
ita ut quicquid mordeat conscientiam nostram
continuo expellat quod ammonere sapiens volu-
it cum dixit. Expurgate cum paucis que pauca
sunt. scilicet pernitiam et resistenciam. ut per pernitiam commissi
expellantur et per resistenciam committenda prohibean-
tur. Cum enim interiora nostra in tria principalia
scilicet in intellectum voluntatem et memoriam reducun-
tur. Intellectus purgandus est a falsis volun-
tas a malis memoria a fedis. et tunc interiora
nostra optime sunt purgata. Secundo luce-
mur ad purgatorum concordationem. ita videlicet ut
per bonum affectum et equali comamine omnia velint deum
ut bonum quod intellectus cognouit voluntas
velit memoria amplectetur et non sint in eis scis-
mata quod cum factum fuerit supermodum festinater
homo proficiat. propter quod deus dicit in psalmo. Tria
sunt que placet spiritui meo que sunt probata cor-
am deo et hominibus. quorum unum est concordia fra-
trum. Nam ut ibidem dicitur. Ubi frater adiuuat
a fratre ibi firma est ciuitas. Unde monet nos
apostolus dicens. Non sint in vobis scismata. Tercio
luctemur ad reconciliatorum ad deum eleuationem.
Ad hoc enim homo inter omnes creaturas statu-
ram habet erectam ceteris omnibus ad terram curva-
tis. ut per exteriorum erectorem de interiori nos
comoneret. vnde propheta. Eleuare eleuare. quod
bis dicitur propter cogitationem et deuotionem. cuius con-
sonat apostolus dicens. que sursum sunt querite per cogi-
tationem que sursum sunt sapite per deuotionem. **S**e-
cundo luctandum est in domo hoc est cum corpore
quod est domus anime. ut illud supplantemus. id est sub plantis conculcemus quod in tribu-
tatione fieri oportebit. scilicet in carnalium deside-
riorum cohibitione. sensuum refrenatione. malo-
rum consuetudinum expulsionem. **P**rimo dico luctan-
dum est in domo corporis nostri ut car-
nalia eius desideria extinguamus. Nunc quoniam
enim proficimus quod diu talibus aditibus non ne-
gamus quod ut dicitur Ecclesiastico. Si prestes anime tue con-
cupiscentias eius faciet te gaudium inimicis
tuis. cui resonat apostolus desideria carnis non pro-
ficiunt. Cur hoc quod iterum dicit idem. Si se-
cundum carnem vixeritis moriemini. Omnis
enim voluptas habet penam. necessitas parit cor-

ronam ut ait sapiens. Secundo luctandum est
in sensuum refrenatione. ut ab omnibus illi-
cis refrenentur. quod ut ait Gregorius. Non licet intu-
eri quod non licet percipere. Si enim eua sensus
suos custodisset. pomum vitum non comedisset.
Si dyna filia iacob ad videndum alienige-
nas non exisset. Sychemam non corrupisset.
hinc bernardus. habeat fidelis homo sensus suos
exteriores non duces sed fidentes ut cum dixe-
rit huic vade et vadat et alteri veni et veniat et
seruo suo fac hoc et faciat. Tercio luctandum
est in male consuetudinis extinctione quod etiam
faciendum dyabolus persuasit Job primo
dicens. Pelle pro pelle et cetera que habet homo da-
bit pro anima sua. ac si dicat. Qui animam su-
am saluare desideret antiquam pellem male
consuetudinis abiciat supra bona bernardus. Accin-
gat se spiritalis homo necessitate sibi faci-
ens per necessitatem consuetudinem per consuetudi-
nem donec plenam mereatur accipere delectatio-
nem. Tercio luctandum est per laban. id est cum mu-
do tam diu cum illo concertantes quousque ipsum
integraliter premnamus et per omnia supplan-
temus et supplantatum presternamus facta in ipso ut
in ceteris considerantes scilicet quod non sufficit
deficit. inficit. Nam de primo dicit saluator
Quid prodest homini si uniuersum mundum
lucet. ac si dicat nil. ergo non sufficit. imo
si omnes mundi diuitie in unum hominem prestuunt non
darent sufficientiam quam promittunt. Cuius ratio
est. Quia anima cum ad imaginem dei sit crea-
ta et per se sequens capax dei nullis rebus sa-
tari poterit nisi deo. Secundo consideran-
dum est si mundum vincere volumus quod de-
ficit. Si enim aliquid nature bonitatis in mu-
do esset hoc tamen subito euanesceret nec po-
test aliquo modo permanere. quia ut dicit io-
hanes. Mundus transit et concupiscentia eius.
Gregorius. Ecce mundus qui diligitur fugit et ta-
men fugientem insequimur. labentem inhxremus.
et quia labentem retinere non possumus cum
ipso labimur quam cadentem tenemus. Quod
si plene vincere vellemus esset per omnia
relinquendus. quod suadet Gregorius dicens. Nil
maligni spiritus in hoc mundo possident per
prium. Audi ergo cum nudo luctari debe-
mus. Nam qui vestitus cum nudo luctatur
citius ad terram deijctus quia habet vnde

teneatur. Quid autem sunt terrena omnia nisi quedam corporis indumenta. Qui ergo contra dyabolum ad certamē properat vestimenta abiciat ne succumbant. Tercio ut mundum vincamus p̄sideremus quia infirmitate post se trahens suos amatores. cum enim fuit iohannem. Omne quod est in mundo concupiscentia sit carnis concupiscentia oculorum aut superbia vite. his tribus infectionibus omnes inficit amatores. ut sint auaritia. luxuriosi et superbi sicut ille. quia ut **Ed.** viii. dicitur. Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea et qui pmunicauerit superbo induet superbiam. vnde ps. Commixti sunt inter gentes et didicerunt opera eorum. et fuerunt stulti. eorum et factum est illis inscientia. In hoc aut solo obmissis omnibus alijs mundum possumus supplantare. quia ut ait iacobus quarto. Reicitis quia amicitia huius mundi inimica est deo. Quicumque ergo voluerit esse amicus huius seculi inimicus dei constituitur. qd̄ cernens **Gre. di.** Nemo potest in vna eademque re omnipotenti deo et eius hostibus gratis existere. Nam deo amicum se negat qui eius placet inimico. et inimicus ventris aduersabitur quo eidem veritas subiugatur de hac luca di. **Bern.** Veri luatores sunt qui aduersus huius seculi luantur illecebras. Undum ergo melius vincere et supplantare non possumus nisi ut ipsum per omnia relinquamus. quod figuratum legimus in predicto veteri iacob qui fugiendo non concertando laban auunculum suum vicit. hoc ante omnia precauentes ne sic fugientes furemur ydola laban. id est mundi affectiones et imaginatōes. ipsa sicut rathel sub straminibus nos sub religiosis vestibus abscondamus. Nam de talibus **Iacob** sententiam mortis dedit dicens. Apud quemcumque deos tuos inueneris. necesse est coram fratribus nostris. que sententia est coram deo et sanctis omnibus approbata. Quartum membrum lucrandi videlicet cum angelo in sermone alium referemus. eo quod cum nobilitatem contineat materia diffusus pertractatur ad laudem iesu christi. et.

De eodem sermo. LVII.

Iacob dilexi esau

aut odio habui. malach. primo dicitur. **Gre.** Ille qui certat in luctamine aliquando se superiorem. aliquando vero eum cum quo contendit inuenit superiorem. qui enim luctatur nondum est victoriam p̄secutus. sed certat ut etiam vincere valeat qui resistit. Verba itaque proposita licet de veteri iacob secundum literalem hystoriam dicta sint secundum mysticum tamen sensum de novo iacob. et secundum morales expositione potest intelligi de quolibet lucratore. Quod autem veteri iacob dilexerit patet ex eiusdem ubi assertionem. alias enim significatio nominis caderet ab effectu quod in rebus dei fieri non potest. Quod autem nunc iacobum dilexerit. triplici signo patet. scilicet ex tribulationis multiplicitate. ex apostolatus dignitate et singulari familiaritate. Nam de primo dicitur. Quod enim diligit dominus corrumpit et quasi pater in filio sic complacet sibi. de secundo est ratio. Qui enim alium ad sublimem dignitatem promouet certum est quod diligat eum. vnde iohannes. hoc est preceptum meum ut diligatis inuicem sicut dilexi vos. de tercio patet. Deus enim iacobum pre ceteris familiariter habuit. quia ipsum et fratrem suum iohannem exclusis alijs sepe ad sua secreta vocauit. Quod etiam quilibet lucrator in tribulatione positum diligat per seipsum. ubi dicitur Ego quos amo arguo et castigo. Cum igitur sunt duo principia merendi. actiones videlicet et passionem. nunc iacobus imitatus est veterem in passionum sufferentia. Sic enim in efficaciam actionem in eisdem locis et temporibus vicibus passionem in vtero. pariam inter exhibens ad quilibet passionem vicens se. ne aliquis motus impatie surgeret in corde suo. Unde in act. de eo et de alijs coapulis legitur. Habebant apostoli gaudentes a prospectu celorum. quoniam digni habiti sunt pro nomine iesu christi. Secundo luctando supplantauit passionem in domo hoc est in corpore malo. pro malo nunc reddens et ideo legitur in vita sua quod cum eum heremogenes persequeretur. dixit ad philerum ut bona pro malis secundum quod magister nunc nos docuit reddamus. absolue eum qui te ligauit. Tercio vicit passionem et persecutores quas a modo pruliciorius modo malicia vilipedes. Quarto luctabat cum angelo hoc est cum mundum